

การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้กลุ่มสุขภาพจิตศึกษาเพื่อ
ลดความรู้สึกเป็นภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้กลุ่มสุขภาพจิตศึกษาเพื่อลดความรู้สึกรับภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท (AN ANALYSIS OF RESEARCH ON PSYCHOEDUCATION SUPPORT GROUPS FOR REDUCING THE BURDEN OF SCHIZOPHRENIA CAREGIVERS)

จันรรจ์ พลไพรินทร์ 4736750 RAMH / M

พย.ม (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : ฐิติวัลค์ ธรรมไพโรจน์, กศ.ม.(การแนะแนว)

พัชรินทร์ นินทจันทร์, Ph.D.(Nursing)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้กลุ่มสุขภาพจิตศึกษา เพื่อลดความรู้สึกรับภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท โดยรวบรวมงานวิจัยจากฐานข้อมูลต่างๆ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ และห้องสมุด มีงานวิจัยได้รับคัดเลือก 8 เรื่อง ได้ข้อมูลสำคัญที่นำมาสรุปเป็น 5 ส่วน คือ 1. ส่วนประกอบของการใช้กลุ่มสุขภาพจิตศึกษา เพื่อลดความรู้สึกรับภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท 1.1) ลักษณะและขนาดของกลุ่ม มีทั้งขนาดเล็ก (4 – 7 คน) ขนาดกลาง (8 -12 คน) และขนาดใหญ่ (20 - 40 คน) ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของกลุ่ม 1.2) ผู้นำกลุ่มไม่จำกัดวิชาชีพ แต่ควรมีความรู้ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการทำกลุ่ม 1.3) สมาชิกคือผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกันกับผู้ป่วยและเป็นผู้ให้การดูแลผู้ป่วยโดยตรงได้แก่ บิดา มารดา เป็นต้น 1.4) ระยะเวลาในการเข้ากลุ่มแต่ละครั้ง ใช้ระยะเวลา 1–2 ชั่วโมง 1.5) ความถี่ในการดำเนินกลุ่ม : วันละ 2 ครั้ง ทุกสัปดาห์ ทุก 2 สัปดาห์ เดือนละ 1 ครั้ง และ 2 เดือนต่อ 1 ครั้ง 1.6) จำนวนครั้งในการเข้ากลุ่ม : 3–8 ครั้ง 2. ลักษณะกิจกรรมและเนื้อหาเป็นการให้ความรู้ ที่มีกรอบขยาย การอภิปราย การฝึกทักษะ มีเนื้อหา กิจกรรมประกอบด้วย 2.1) ความรู้ เรื่องโรคจิตเภท สาเหตุ อาการ และการรักษา 2.2) การสร้างสัมพันธภาพและแรงจูงใจ 2.3) การพัฒนาทักษะการเผชิญปัญหาและการจัดการกับความเครียด 2.4) การพัฒนาทักษะทางสังคม 2.5) การสื่อสารของญาติและผู้ป่วย 2.6) การจัดการความคิดที่ไม่ถูกต้องและการปรับทัศนคติ 3. ปัจจัยบ่ามขัดที่ เกิดขึ้นจากการใช้กลุ่มสุขภาพจิตศึกษา ได้แก่ การให้และรับข้อมูลข่าวสาร การระบายความรู้สึก การมีความรู้สึกคล้ายคลึงกัน ความเป็นหนึ่งเดียวกันของกลุ่ม การมีความหวัง การเรียนรู้ที่จะติดต่อและสร้างสัมพันธภาพ การเกื้อกูลกัน และการได้รู้ความจริงของชีวิต 4. เครื่องมือที่ใช้ประเมินผู้ดูแลได้แก่ แบบประเมินภาระการดูแล แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินความสามารถ แบบประเมินการแสดงออกทางอารมณ์ แบบประเมินความพึงพอใจ 5. ผลลัพธ์ของการใช้กลุ่มสุขภาพจิตศึกษา พบว่า ผู้ดูแลมีความรู้สึกรับภาระลดลง มีความรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย มีทักษะในการเผชิญปัญหามากขึ้น ส่งผลให้ผู้ป่วยมีอาการทางจิตสงบ มีสัมพันธภาพ กับผู้อื่น สามารถดูแลกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง ลดการกลับมารักษาซ้ำ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กลุ่มสุขภาพจิตศึกษาเพื่อลดความรู้สึกรับภาระของผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท

คำสำคัญ : กลุ่มสุขภาพจิตศึกษา / ความรู้สึกรับภาระ / ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภท

**AN ANALYSIS OF RESEARCH ON PSYCHOEDUCATION SUPPORT GROUPS
FOR REDUCING THE BURDEN OF SCHIZOPHRENIA CAREGIVERS.**

JUMNAN PULPIRIN 4736750 RAMA/M

M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)

THEMATIC PAPER ADVISORS: TITIWONE THUMAPIROJ, M.ED.
(GUIDANCE), PATCHARIN NINTACHAN, Ph.D., (NURSING)

ABSTRACT

This study analyzed the research on using a psychoeducation support group for alleviating the burden of caregivers of schizophrenic individuals. The research from an electronic database was searched, yielding 8 selected research items conforming to search criteria. The following major recommendations were obtained. 1. Components of a psychoeducation support group, i.e. : 1.1) Group characteristics and size should contain small, medium, and large group sizes of 4-12, 8-12, and 20-40 members, respectively, depending on the purpose of the group; 1.2) A group leader could be from any related field but should have the skills and experience of a therapeutic group leader; 1.3) The group members should be primary caregivers, i.e., parents, spouses; 1.4) Duration of group session should range from 1-2 hours; 1.5) Frequency of group session can be 2 times per day, once a week, twice a week, once a month, or one time per two months; 1.6) Numbers of group session should range from 3-8 times. 2. The group activities and contents included 2.1) knowledge of Schizophrenia: causes, symptoms, and treatment; 2.2) interpersonal relationships and motivation; 2.3) problem coping skills and stress management; 2.4) social skills; 2.5) effective communication between caregivers and patients; 2.6) eliminating negative thoughts and adjustment of attitude. 3. The curative factors of a psychoeducation support group were imparting information, catharsis, universality, group cohesiveness, instillation of hope, interpersonal learning, altruism, and existential factors. 4. Instruments used: the Caregiver Burden Assessment Form, the Knowledge Test Form, the Ability Assessment Form, the Emotional Expression Assessment Form, and the Satisfaction Survey. 5. The findings of a psychoeducation support group were that the burden of schizophrenia caregivers was decreased, they possessed more knowledge and competency in handling schizophrenia, and improved their coping skills. According to these findings, schizophrenia patients were calmer, improved their interpersonal relationships, performed better in their ADL, and had a decreased frequency of exacerbation and relapse. The results gained from the evidence can be applied to arrange effective psychoeducation support groups to reduce the burden of caregivers of schizophrenia patients.

**KEY WORDS: PSYCHOEDUCATION SUPPORT GROUP / BURDEN
SCHIZOPHRENIA / CAREGIVER**

93 pp.